

РОБЪРТ ШЕКЛИ
НЕДОКОСНАТ ОТ ЧОВЕШКИ
РЪЦЕ

Превод от английски: Виолета Чушкова, 1983

chitanka.info

Хелмън извади последната репичка от консервената кутия с пергела за отмерване на разстояние. Той я повдигна нагоре за да може Каскър да ѝ се полюбува, и я постави внимателно на работната маса до бръснача.

— Дяволски малко за двама яки мъже — рече Каскър, като се строполи върху ленената тапицерия на един от корабните столове.

— Ако желаш да се откажеш от своя дял... — понечи да предложи Хелмън.

Каскър поклати енергично глава. Хелмън се усмихна, взе бръснача и огледа критично острието му.

— Не се старай да правиш от нея произведение на изкуството — каза Каскър, оглеждайки бегло корабните механизми. Те се приближаваха към една червена планета-джудже, единствената наоколо, която имаше слънце. — Искам да свършим с вечерята, преди да влезем в орбита.

Хелмън направи умел разрез върху репичката, като наклони върха на бръснача. С отворена уста Каскър се приведе над масата. Хелмън задържа внимателно бръснача и разряза репичката точно наполовина.

— Ще кажеш ли молитва преди ядене? — запита Хелмън.

Каскър изръмжа нещо и напъха своята половина в устата си. Хелмън дъвчеше по-бавно. Струваше му се, че парливият вкус ще експлодира някъде по отвикналото му небе.

— Нищожно по обем количество — отбеляза Хелмън.

Като преглътна и последното късче от репичката си, Хелмън сподави една въздишка. Последното им ядене беше преди три дни... ако две бисквити и чаша вода могат да се нарекат ядене. Тази репичка, потънала току-що в огромната празнота на стомасите им, бе последният грам храна на борда на кораба.

— Две планети — заговори Каскър. — Едната е прегоряла като сухар.

— Тогава да се приземим на другата.

Каскър кимна и заложи спирала за намаляване на скоростта в лентата на корабния автопилот.

Хелмън се улови, че премисля за стотен път къде бе грешката. Дали бе обърнал хранителните запаси в станцията в Каляо? В края на краищата той бе посветил вниманието си изцяло на миньорската

екипировка. Или пък от земната служба просто бяха забравили да натоварят последните скъпоценни сандъци?

Той пристегна колана си на четвъртата, пробита от него наскоро дупка.

Предположенията бяха безполезни. Каквато и да беше причината, те бяха здравата загазили. А като за подигравка имаха предостатъчно гориво, да се приберат до Каляо. Но когато корабът стигнеше до там, те щяха да бъдат вече два изключително мършави трупа.

— Влизаме в орбита — каза Каскър.

И като че ли за проклетия в този неизследван район имаше малко слънца и още по-малко планети. Вероятно съществуваше някаква възможност да се запасят с вода, но шансовете да намерят нещо за ядене бяха почти нищожни.

— Погледни насам! — Гласът на Каскър прозвуча дрезгаво.

Хелмън се изтръгна от мислите си.

Планетата приличаше на объл сиво-кафяв таралеж. Върховете на милиони иглоподобни планини проблясваха сред оскъдната светлина на червеното джудже. И като се снишаваха в поредната обиколка около планетата, те имаха усещането, че острите планини се протягаха нагоре, за да ги посрещнат.

— Не би могло да има само планини — каза Хелмън.

— Сигурно.

Наистина имаше океани и езера, над които стърчаха назъбени върхове на островни планини. Но нямаше и следа от равна земя, нито намек за цивилизация или за присъствие дори на животински свят.

— Добре поне, че има кислородна атмосфера — отбеляза Каскър.

Спиралата за намаляване на скоростта ги водеше около планетата. Все още се виждаха само планини и езера, и океани, и отново планини.

На осмата обиколка Хелмън съзря самотна постройка върху един планински връх. Каскър удари спирачките много рязко и корпусът се нажежи до червено. На единадесетата обиколка те се приземиха.

— Какво глупаво място за строеж — промърмори Каскър.

Постройката имаше формата на поничка и бе кацнала красиво на планинския връх. Около нея имаше широк равен пояс, който Каскър

опърли при приземяването на кораба.

Гледана отгоре, постройката не изглеждаше голяма. Но на земята тя се оказа огромна. Хелмън и Каскър се изкачиха бавно до нея. Хелмън държеше в готовност инжектора си, но не се забелязваше и най-малкият признак на живот.

— Тази планета сигурно е изоставена — каза Хелмън почти шепнешком.

— Всеки нормален човек ще напусне това място — рече Каскър. — Достатъчно хубави планети има наоколо и никому и през ум няма да мине да живее на иглен връх.

Стигнаха до вратата. Хелмън се опита да я отвори, но установи, че е заключена. Обърна се и погледна назад, към импозантно разположените планини.

— Знаеш ли — рече той, — вероятно когато масата на тези планини е била още в разтопено състояние, са ѝ повлияли няколко гигантски луни, които в последствие са се разпаднали. Напреженията, външни и вътрешни, са я деформирали в настоящия и бодлив вид и...

— Стига! — прекъсна го Каскър неучтиво. — Личи си, че си бил библиотекар, преди да решиш да забогатееш от урана.

Хелмън вдигна рамене и прогори дупка в ключалката на вратата. Изчакаха малко.

Единственият звук тук, на планинския връх, бе куркането на червата им.

Влязоха.

Огромното клинообразно помещение бе очевидно някакъв склад. Стоките бяха натрупани до тавана, разпилени небрежно край стените по пода. Имаше сандъци и контейнери от всякакъв размер и форма, някои достатъчно обемисти да поберат слон, други, не по-големи от напръстник.

Близо до вратата стоеше прашна купчина книги. Хелмън веднага се наведе да ги разгледа.

— Тук някъде трябва да има храна — каза Каскър и лицето му просветна за пръв път от цяла седмица насам. Той започна да отваря първия попаднал му сандък.

— Това е интересно — каза Хелмън, като захвърли всички книги, запазвайки само една.

— Нека първо похапнем — каза Каскър, като отваряше капака на сандъка. Вътре имаше кафеникав прах. Каскър го погледна, помириса и направи гримаса.

— Наистина много интересно — отбеляза Хелмън, прелиствайки книгата.

Каскър отвори малка консервена кутия, която съдържаше искряща зелена слуз. Той затвори кутията и отвори друга. Тя пък съдържаше матово оранжево пихтиесто вещество.

— Виж ти — промърмори Хелмън, продължавайки да чете.

— Хелмън! Ще бъдеш ли любезен да захвърлиш тази книга и да ми помогнеш да намерим нещо за ядене.

— За ядене ли? — попита Хелмън, като откъсна поглед от книгата. — Какво те кара да мислиш, че тука има нещо за ядене? Ако искаш да знаеш, това би могло да бъде и фабрика за бои.

— Това е склад! — изкрещя Каскър.

Той отвори една бъбрековидна консервена кутия и извади от нея мека моравя пръчица, но щом понечи да я помирише, тя бързо се втвърди и разпадна на прах. Той загреба с шепя праха и го поднесе към устата си.

— Това би могло да е екстракт от стрихнин — каза Хелмън нехайно.

Каскър рязко хвърли праха и избърса длани.

— В края на краищата — каза Хелмън, — да приемем, че това е склад — склад за провизии, щом толкова ти се иска. Ние обаче не знаем какво предишните жители са смятали за добра храна. Може би салата от парижка зеленина, подправена със сярна киселина.

— Добре де — каза Каскър, — но нали все пак трябва да ядем? Как да се оправим с всичко това? — Той посочи към стотиците сандъци, консервени кутии и бутилки.

— Това, което трябва да направим — каза Хелмън отривисто, — е да извършим качествен анализ на четири-пет проби. Бихме могли да започнем с обикновено титруване, да сублимираме главния елемент, да проверим дали той образува утайка, да установим молекулярния му строеж от...

— Хелмън, ти не знаеш какво говориш. Ти си библиотекар, нали така? А аз съм пилот, завършил задочно. Ние не сме учили нищо за всичките тези титрации и сублимации.

— Знам — каза Хелмън, — но това е, което трябва да направим. Това е правилният начин, по който трябва да постъпим.

— Сигурно. А междувременно, докато прескочи насам някой химик, ние какво ще правим?

— Това тук може да ни помогне — каза Хелмън, като вдигна книгата. — знаеш ли какво е това?

— Не — отвърна Каскър, като полагаше всички усилия да не загуби търпение.

— Това е джобен речник и наръчник по хелгийски език.

— Хелгийски ли?

— Хелг е планетата, на която се намираме. Знаците съвпадат с обозначенията по сандъците.

Каскър повдигна едната си вежда:

— Никога до сега не съм чувал за Хелг.

— Не мисля, че планетата е имала някога контакти със Земята — каза Хелмън. — Този речник не е хелгийско-английски. Той е хелгийско-алумбриджийски.

Каскър си спомни, че Алумбриджия бе родната планета на малоброен предприемчив род от влечугоподобни, разположена някъде към центъра на галактиката.

— А ти откъде си се научил да четеш алумбриджийски? — запита Каскър.

— Е, да си библиотекар не е напълно безполезна професия — каза Хелмън скромно. — В свободното си време...

— Аха! А какво би казал да...

— Знаеш ли — прекъсна го Хелмън, алумбриджийците вероятно са помогнали на хелгийците да напуснат тази планета и да се заселят на друга. Те продават услуги от този род. И в такъв случай твърде вероятно тази постройка е склад за провизии.

— Да бе започнал да превеждаш — предложи уморено Каскър. — И дано откриеш нещо за ядене.

Те започнаха да отварят сандъците докато на края намериха вещество с обещаващ вид. Хелмън усърдно се зае да преведе знаците върху него.

— Разчетох го — каза той. — Ето какво пише: **УПОТРЕБЯВАЙТЕ ПОНЮХВАЧИ! НАЙ-ДОБРОТО ИЗСТЪРГВАЩО СРЕДСТВО!**

— Не ми звучи като нещо за ядене — отбеляза Каскър.

— Страхувам се, че си прав.

Намериха друго, на което пишеше: ВИГРУУМ! ПЪЛНИ СТОМАХА И ГО ПЪЛНИ ДОБРЕ!

— Какъв вид животни предполагаш, че са били тези хелгийци?
— попита Каскър.

Хелмън вдигна рамене.

Преводът на следващия етикет отне почти петнадесет минути. На него пишеше: АРГОЗЕЛ — ТРЪПКА ЗА ВАШАТА ТУДРА, СЪДЪРЖА ТРИДЕСЕТ АРПА РАМСТАТОВ ПУЛЦ, ОТЛИЧНО СРЕДСТВО ЗА СМАЗВАНЕ НА ЧЕРУПКАТА.

— Все пак тук трябва да има нещо за ядене! — каза Каскър с нотка на отчаяние.

— Надявам се — отвърна Хелмън.

Два часа по-късно положението бе същото. Бяха превели десетки надписи и помирисали толкова много вещества, че от погнуса обонятелните им сетива отказваха да действуват.

— Хайде да обсъдим въпроса — предложи Хелмън, като седна на един сандък с надпис „ВОРМИТАШ — ХУБАВ КАТО ИМЕТО СИ“.

— Дадено — каза Каскър и се изтегна на пода. — Започвай!

— Ако бихме могли да разберем какъв вид същества са населявали тази планета, бихме узнали каква храна са употребявали те и дали ние можем да ядем от нея.

— Всичко, което знаем за тях — каза Каскър, — е, че са писали многобройни рекламни гадости.

Хелмън се направи, че не го чу.

— Какъв вид разумни същества биха се развили на една планета, изградена изцяло от планини?

— Само глупаци — каза Каскър.

Така доникъде нямаше да стигнат. Хелмън обаче разбра, че не може да направи никакъв извод от съществуването на планините. То не изясняваше дали бившите хелгийци са ядели силикати или белтъчини, или храни с йодова основа, или нещо друго.

— Виж какво — каза Хелмън, — ще трябва да стигнем до това по чисто логичен път. Слушаш ли ме?

— Разбира се — отвърна Каскър.

— Добре. Има една стара поговорка, която напълно се отнася до нашето положение. Това, което за един е храна — за друг е отрова.

— Така ли? — каза Каскър. Беше сигурен, че от глад стомахът му се бе свил и станал малък като топче за игра.

— Можем да предположим, първо, че храната за тях е храна и за нас.

Каскър с усилие се изтръгна от видението на пет сочни бифтека, които измамно танцуваха пред очите му.

— А ако храната за тях е отрова за нас? Тогава какво?

— Тогава — каза Хелмън — ще приемем, че отровата за тях е храна за нас.

— А какво ще стане, ако храната за тях и отровата за тях са отрова за нас?

— Ще гладуваме.

— Добре — каза Каскър, като се изправи. — С кое предложение ще започнем?

— Знаеш ли, няма смисъл да си търсим белята. Планетата е кислородна, ако това значи нещо. Нека първо предположим, че ние можем да ядем някои от основните им храни. А ако не можем, ще преминем към техните отрови.

— Ако сме живи до тогава — каза Каскър.

Хелмън започна да превежда етикети. Те отхвърлиха надписи като АНДРОГИНИТНА НАСЛАДА и ВЕРБЕЛ — ЗА ПО-ДЪЛГИ, ПО-КЪДРАВИ И ПО-ЧУВСТВИТЕЛНИ ПИПАЛЦА, докато на края намериха една кутийка с приблизителни размери шест на три инча. Етикетът и гласеше: ВАЛКОРИН — УНИВЕРСАЛЕН ПИР ЗА ВКУСА, ЗА ВСИЧКИ ХРАНОСМИЛАТЕЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ!

— Това, изглежда, го бива — каза Хелмън. Той отвори кутийката. Каскър се наведе и подуши.

— Не мирише.

В кутийката намериха правоъгълно жилаво червено блокче. То се тресеше леко като желе.

— Отхапи от него — предложи Каскър.

— Аз ли? — запита Хелмън. — Защо пък аз?

— Нали ти го избра?

— Предпочитам да си го гледам — каза Хелмън с достойнство. — Не съм толкова гладен.

— Нито пък аз — заяви Каскър.

Те седнаха на пода и вторачиха поглед в блокчето. След десетина минути Хелмън се прозя, облегна се назад и затвори очи.

— Добре, страхливецо — каза с горчивина Каскър. — Аз ще го опитам. Запомни обаче, ако аз се отровя, ти никога няма да се измъкнеш от тази планета. Ти не умееш да пилотираш.

— Тогава си отхапи мъничко — посъветва го Хелмън.

Каскър се надвеси над блокчето и се втренчи в него. След това го мушна с палеца си.

Жилавото блокче се изкикоти.

— Чу ли? — изкреця Каскър, като отскочи назад.

— Нищо не чух! — каза Хелмън, ръцете му трепереха. — Хайде продължавай!

Каскър отново побутна блокчето. То се изкикоти още по-силно, този път с една отвратителна превзетост.

— Ясно — каза Каскър. Кое е следващото за опитване?

— Следващото ли? Че на това какво му е?

— Аз не ям неща, които се кикотят — заяви твърдо Каскър.

— Слушай какво ще ти кажа — каза Хелмън. — Съществата, които са произвели това блокче, може би са се опитали да създадат един естетичен звук в допълнение към приятната форма и цвят. Този кикот е вероятно единствено за забавление на консуматора.

— Тогава ти сам отхапи от него! — предложи Каскър.

Хелмън го погледна вторачено, но не посегна към жилавото блокче. На края каза:

— Я да не се занимаваме повече с него!

Те захвърлиха блокчето в един ъгъл. То си остана там и тихичко се закикоти само на себе си.

— А сега какво? — запита Каскър.

Хелмън огледа разбърканите купчини от непонятни чужди стоки. Той забеляза, че има врати от двете страни на помещението.

— Да надзърнем в другите секции — предложи.

Каскър повдигна рамене с безразличие.

Те се дотъряха бавно до вратата вляво. Тя беше заключена и Хелмън я отвори с помощта на инжектора.

Стаята бе клинообразна, препълнена с непонятни чужди стоки.

Обратният път през първото помещение им се стори дълъг няколко мили, но то им причини само леко задъхване. Хелмън разби ключалката и те надзърнаха вътре.

Стаята бе клинообразна, препълнена с непонятни чужди стоки.

— Пак същото — отбеляза тъжно Каскър и затвори вратата.

— Очевидно серия от такива помещения опасва изцяло постройката — каза Хелмън. — Чудя се дали трябва да изследваме всичките.

Каскър изчисли обиколката на постройката, сравни я със силите, които му бяха останали, и приседна тежко на един продълговат сив предмет.

— Защо си даваме толкова зор? — запита.

Хелмън се опита да събере мислите си. Ясно е, че трябваше да намери някакъв ключ, разковниче, което да му разкрие какво можеха да ядат. Но къде беше то?

Той разгледа предмета, върху който седеше Каскър. По големина и форма наподобяваше огромен ковчег с малка вдлъбнатина на капака. Беше направен от твърдо набръчкано вещество.

— Какво предполагаш, че е това? — запита Хелмън.

— Има ли някакво значение?

Той разгледа знаците, нарисувани отстрани на предмета, и едва след това ги затърси в речника.

— Прекрасно — каза след малко.

— Нещо за ядене ли е? — запита Каскър с искрица надежда.

— Не. Ти седиш върху нещо, което се нарича СВРЪХСПЕЦИАЛЕН ТРАНСПОРТ „МОРОГ“ ЗА ИЗТЪНЧЕНИЯ ХЕЛГИЕЦ, КОЙТО КОПНЕЕ ЗА НАЙ-ДОБРОТО ПРИ ВЕРТИКАЛНОТО ТРАНСПОРТИРАНЕ. Това е превозно средство!

— Така ли? — реагира вяло Каскър.

— Това е много важно! Погледни! Как ли работи?

Каскър уморено слезе от Свръхспециалния транспорт „Морог“ и го огледа внимателно. В ъглите му забеляза четири почти невидими резки. — Прибиращи се колела вероятно, но не виждам...

Хелмън продължи да чете на глас:

— Трябва да му се дадат три амфуса високооборотно гориво Интегор, след това един ван смазочно масло Тондър и да се кара с не повече от три хиляди рула през първите петдесет мунгуса.

— По-добре да намерим нещо за ядене — каза Каскър.

— Не разбираш ли колко е важно това? — запита Хелмън. — То би могло да реши нашия проблем. Ако можем да проследим чуждата логика, вложена при построяването на това превозно средство, ние бихме могли да узнаем мисловния модел на хелгийците. Това от своя страна ще ни позволи да вникнем в тяхната нервна система, която ще ни подскаже какъв е биохимичният им строеж.

Каскър стоеше безмълвен, като се опитваше да изчисли дали са му останали достатъчно сили да удуши Хелмън.

— Например — продължи Хелмън — какъв вид транспортно средство би било подходящо за подобно място? Във всеки случай не и на колела, тъй като теренът е твърде вълнообразен. Антигравитационно? Може би, но какъв вид антигравитационно транспортно средство? И защо жителите са се спрели именно на сандъковидната форма, а не на...

Каскър със съжаление констатира, че не ще му стигнат силите да удуши Хелмън, колкото и приятно да би било това. Той прошепна тихичко:

— Бъди добър и престани да дрънкаш като учен. По-добре да видим дали няма нещо, с което да се налагаме.

— Добре — съгласи се Хелмън навъсено.

Каскър наблюдаваше как партньорът му се щуреше из консервените кутии, бутилки и сандъци. Учудваше се смътно откъде Хелмън черпи тази енергия и стигна до извода, че усилената мисловна дейност му пречеше да усети глада.

— Открих нещо — провикна се Хелмън, изправен пред една голяма жълта цистерна.

— Какво яде там? — запита Каскър.

— Малко е трудно за превод, но при по-свободно тълкуване звучи така: ВУУЗИ ОТ МОРШИЛ, С ДОБАВКА НА ЛАКТО-ЕКТО ЗА НОВО ВКУСОВО УСЕЩАНЕ. ВСЕКИ ПИЕ ВУУЗИ. ПОДХОДЯЩ ПРЕДИ И СЛЕД ЯДЕНЕ. НИКАКВИ НЕПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ. ОТЛИЧЕН ЗА ДЕЦА! ПИТИЕТО НА ВСЕЛЕНАТА!

— Звучи добре — призна Каскър, като си помисли, че Хелмън не беше чак толкова глупав.

— Това ще ни докаже веднъж завинаги дали храната за тях е храна за нас — каза Хелмън. — Струва ми се, че от всичко дотук

Вуузи е най-близо до универсалната напитка.

— Дано е така — каза обнадяден Каскър. — Може да е обикновена вода.

— Сега ще видим. — Хелмън откърти капака с върха на горелката.

В цистерната имаше кристално прозрачна течност.

— Не мирише на нищо — установи Каскър, като се наведе над цистерната.

Кристалната течност се надигна срещу него.

Каскър се отдръпна така рязко, че се спъна в един сандък и падна. Хелмън му помогна да се изправи на крака и те отново приближиха към цистерната. Като дойдоха съвсем близо до нея, течността се издигна три фута във въздуха и тръгна към тях.

— Ами сега, какво направихме? — попита Каскър, като се отдръпваше внимателно назад. Течността преля бавно цистерната и започна да приижда към него.

— Хелмън! — изпищя Каскър.

Хелмън стоеше настрана, пот браздеше лицето му и той намръщен четеше задълбочено в речника си.

— Предполагам, че съм объркал превода — каза той.

— Направи нещо! — изкрещя Каскър. Течността се опитваше да го притисне в един ъгъл.

— Нищо не мога да направя — отвърна Хелмън, като продължаваше да чете. — А, ето къде ми е грешката. Не пише „Всеки пие Вуузи“. Сгрешил съм подлога. „Вуузи пие всеки.“ Това вече говори нещо! Хелгийците вероятно са всмуквали течностите през порите си. Естествено е тогава, че ще предпочетат да бъдат изпивани, вместо те самите да пият.

Каскър се опита да се изплъзне покрай течността, но тя му отрязва пътя с весело бълбукане. Отчаян, той грабна един малък сандък и го хвърли върху проклетото Вуузи. Вуузи пое сандъка и го изпи. След това го заряза и отново се обърна към Каскър.

Каскър запрати друг сандък. Вуузи изпи и него, и третия и четвъртия които Каскър му хвърли. После, очевидно изтощено, то се вля обратно в цистерната си.

Каскър хлопна капака и седна отгоре му. Здравата трепереше.

— Не беше много удачно — каза Хелмън. — Допускахме, че хелгийците са имали хранителни навици като нашите. А, разбира се, не е задължително...

— Не, не е! Не, сър, разбира се, че не е задължително. Предполагам ни стана ясно, че не е задължително. Ама всеки би разбрал, че не е задължително...

— Я престани! — срязва го Хелмън. — Нямаме време за истерии.

— Извинявай — каза Каскър и бавно се отдалечи от цистерната на Вуузи.

— Смятам сега да приемем, че храната за тях е отрова за нас — каза Хелмън замислено. — И така ще можем да разберем дали отровата за тях е храна за нас.

Каскър не каза нищо. Той все още се чудеше какво ли би станало, ако Вуузи го бе изпил.

В ъгъла жилавото блокче продължаваше само да се кикоти.

— Тук има нещо, което наподобява отрова — извика Хелмън половин час по-късно.

Каскър напълно се беше окопитил — само от време на време леки спазми пробягваха по устните му.

— Какво пише на него? — попита той.

Хелмън търкулна на дланта си малка тубичка.

— Нарича се Уплътнителят на Пвасткин. Ето какво пише на етикета му: **ВНИМАНИЕ! ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ОПАСНО! ПВАСТКИНОВИЯТ УПЛЪТНИТЕЛ Е ПРЕДНАЗНАЧЕН ДА ЗАПЪЛВА ДУПКИ И ПУКНАТИНИ, НЕ ПО-ГОЛЕМИ ОТ ДВА КУБИЧЕСКИ ВИМА. УПЛЪТНИТЕЛЯТ НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ЯДЕ ПРИ НИКАКВИ ОБСТОЯТЕЛСТВА. АКТИВНИЯТ РАМОТОЛ, СЪСТАВКА, КОЯТО ПРАВИ ПВАСТКИНОВИЯ УПЛЪТНИТЕЛ ЧУДЕСНО СРЕДСТВО ЗА ЗАПЪЛВАНЕ, Е ОСОБЕНО ОПАСЕН, АКО СЕ ВЗЕМЕ ВЪТРЕШНО.**

— Звучи великолепно — каза Каскър. — Може да ни вдигне във въздуха.

— Имаш ли някакви други предложения? — попита го Хелмън.

Каскър се замисли за миг. Храната на планетата Хелг бе явно противна на вкус за човешките същества. Така че може би отровата за тях... но не беше ли за предпочитане гладът?

След кратко допитване до стомаха си той реши, че гладът отпада.

— Давай! — рече той.

Хелмън пусна леко инжектора на земята и отвинти капачката на малката тубичка. Разклати я.

Не последва нищо.

— Пломбирана е — посочи Каскър.

Хелмън проби пломбата с нокът и постави тубичката на пода. От нея започна да блика зловонна зеленикава пяна.

Хелмън погледна подозрително пяната. Тя се разстилаше по пода и се втвърдяваше в голяма буца.

— Това сигурно е мая за хляб — каза той, като сграбчи здраво инжектора.

— Хайде, хайде! Страх стомах не пълни.

— Че аз не ти преча — каза Хелмън.

Буцата набъбна и стана голяма колкото човешка глава.

— Колко ли дълго ще продължава това? — запита Каскър.

— Рекламират го за уплътнител — отвърна Хелмън. — Предполагам, че и предназначението му е такова — да се разширява, за да запълва дупки.

— Добре де, но колко ще се разширява?

— За жалост не знам колко са два кубически вима. Но това не може да продължава безкрайно...

Малко по-късно те забелязаха, че Уплътнителят бе изпълнил почти една четвърт от помещението и не показваше с нищо, че възнамерява да спира да расте.

— Трябваше да повярваме на етикета! — изстена Каскър от другия край на нарастващата буца. — Наистина е опасно.

Когато Уплътнителят набъбна още малко, той ускори своя растеж. Един лепкав ръб докосна Хелмън и той отскочи назад.

— Внимавай!

Той не можа да се добере до Каскър, застанал от другата страна на гигантското кълбо. Хелмън се опита да го заобиколи, но Уплътнителят пресече помещението по средата. Започна да набъбва към стените.

— Бягай! — извика Хелмън и се втурна към вратата зад гърба си.

Успя да я отвори в мига, в който растящата буца го настигна. Чу как от другата страна на помещението се хлопна врата. Хелмън не чака повече. Със спринт се втурна вътре и затръшна вратата след себе си.

Постоя така за миг, задъхан, стиснал инжектора в ръка. Едва сега разбра колко бе изтощен. Този бяг бе изчерпал последните му резерви от енергия и го бе довел до ръба на припадъка. Добре поне, че и Каскър бе успял да избяга.

Хелмън продължаваше да е в опасност.

Уплътнителят се провря като на шега през прогорената ключалка и влезе в помещението. Хелмън умело насочи инжектора срещу него, но Уплътнителят очевидно бе неуязвим... като всеки добър уплътнител.

Той не показваше никакви признаци на умора.

Хелмън отиде бързо до отсрещната стена. Вратата бе заключена и се наложи да прогори ключалката за да мине през нея.

Колко ли можеше да се разширява буцата? Колко ли бяха два кубически вима? Може би две кубически мили? Сега вече знаеше, че Уплътнителят е бил използван за запълване на пукнатини в кората на планетата.

В следващото помещение Хелмън поспря да си поеме дъх. Спомни си, че постройката е кръгла. Той щеше да си проправи път с горелката през останалите врати и щеше да стигне Каскър. Двамата щяха да си пробият път навън и...

Каскър нямаше инжектор.

Хелмън пребледня от ужас! Каскър бе влязъл в помещението отдясно, защото те го бяха отворили преди това. Уплътнителят несъмнено се промъкваше вече там през прогорената ключалка... и Каскър не можеше да излезе! От лявата му страна се намираще Уплътнителят, а от дясната — заключена врата!

Със сетни сили Хелмън се затича. Сандъците като че ли нарочно му препречваха пътя, препъваха го, забавяха го. Той разби следващата врата и се отправи бързо към другата. И следващата! И другата!

Уплътнителят не може да е изпълнил изцяло помещението на Каскър!

Ами ако го е изпълнил?

Струваше му се, че клинообразните помещения, всяко от които бе част от кръга, няма да се свършат никога — объркан низ от заключени врати, чужди стоки, още врати и още стоки. Хелмън се препъна в един кош и падна, изправи се на крака и падна отново. Бе

стигнал до крайния предел на силите си и го бе преминал. Но Каскър бе негов приятел.

Освен това без пилот не би могъл да се измъкне от това място.

С треперещи колене Хелмън преодоля още две помещения и припадна пред третото.

— Ти ли си, Хелмън? — дочу той гласа на Каскър от другата страна на вратата.

— Добре ли си? — едва успя да попита Хелмън.

— Не мога да се похваля, че съм на широко — отвърна Каскър. — Но Уплътнителят спря да расте. Хелмън, изкарай ме оттука!

Хелмън лежеше на пода и дишаше тежко.

— Минутка само! — каза той.

— По дяволите с твоята минутка — изкрещя Каскър. — Изкарай ме оттука! Намерих вода!

— Какво? Как?

Хелмън се опита да стане, но краката му не го слушаха.

— Какво се е случило? — запита той.

— Като видях как онази буца започва да изпълва помещението, реших да опитам да подкарам Свръхспециалния транспорт. Помислих си, че той може да събори вратата и да ме изкара навън. И го заредих догоре с високоскоростно гориво Интегор.

— И какво? — попита Хелмън, като се стараеше да застави краката си да му се подчиняват.

— Този Свръхспециален транспорт е животно, Хелмън. А горивото Интегор е вода! Сега ме изкарай оттука.

Хелмън полегна назад и въздъхна доволно. Ако само бе имал малко повече време, щеше сам да се досети за цялата работа по пътя на чистата логика. Но сега всичко беше пределно ясно. Най-добрата машина за тези отвесни, остри като бръсначи планини можеше да бъде единствено животно, вероятно с прибиращи се пипала. Между пътуванията са го държали в зимен сън и ако това животно пие наистина вода, то и другите продукти предназначени за него, ще могат да се ядат. Разбира се, те все още не знаеха много за предишните жители на планетата, но несъмнено...

— Отвори проклетата врата! — изкрещя Каскър, гласът му пресекна.

Хелмън размишляваше върху иронията на събитията. Ако храната за един и отровата за него са отрова за теб — тогава опитай се да намериш за ядене нещо друго. Колко просто наистина!

Но имаше още нещо, което го безпокоеше.

— Как разбра, че животното е от земен вид? — запита той.

— От дъха му, глупако. То вдишва и издишва и мирише като че ли е яло лук.

Чу се шум от събаряне на консервени кутии и звън на бутилки.

— Побързай!

— Какво става? — запита Хелмън, като най-сетне успя да се изправи на крака и да насочи инжектора.

— Свръхспециалният транспорт! Наврял ме е в един ъгъл зад купчина сандъци. Хелмън, имам чувството, че той мисли, че аз съм храна за него.

Издание:

НЕДОКОСНАТ ОТ ЧОВЕШКИ РЪЦЕ. 1983. Изд. Георги Бакалов, Варна. Биб. Галактика, No.49 — Превод: Виолета ЧУШКОВА — с. 50-71

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.